

Універсальний бібліотекар

Забігши на хвилю до дитячої читальні за черговою цікавою книгою для доньки, побачила, як віртуозно бібліотекарі на комп'ютері монтують відеоролики для своїх читачів, рекламуючи чергові новинки книжкового світу.

- О, супер, одразу помітно – молоді бібліотекарі, чітко розуміють потреби сучасного читача та знають, як заманити його у бібліотечні сіті, – вигукнула я.
- Це не залежить від віку, – заперечила мені завідувача Березнівською бібліотекою-філією для дітей Наталія Щур. – Вам потрібно поспілкуватися з нашою колегою – завідувачкою Друхівської публічно-шкільної бібліотеки, яка ще дасть фору молодим спеціалістам. Людмила Іванівна Баранчук не просто сільський бібліотекар, а генератор ідей, краєзнавець та людина з великою душею. До того ж веде краєзнавчий блог у мережі Фесбук, а свої відеоролики монтує за ніч і вони аж ніяк не гірші від робіт міських спеціалістів. Шкода, лишень, що уже вирішила йти на заслужений відпочинок, але так, як вона, навіть на пенсії не полишають бажання працювати.

Відверто? Наталія Дмитрівна мене заінтригувала. Ші це знайомство я вирішила не відкладати у довгий ящик, тому наступного дня поспішила на інтерв'ю з героїнею майбутньої публікації.

Назустріч вийшла симпатична усміхнена жінка без «кумблика» на потилиці та окулярів з товстезними скельцями. Вона зовсім не схожа на «бібліотечну міль», витвореною уявою минулих літ, а радше на європейську жіночку, яка, як згодом з'ясувалося, зовсім непогано орієнтується в молодіжних сленгах та комп'ютерних редакторах.

- Життя змусило навчитися усього. Чимало бібліотекарів у моєму віці бояться й підійти до комп'ютера чи взяти до рук смартфон. Насправді, це вже не просто цікавість, а – життєва необхідність, людство переживає цифровізацію – зауважує Людмила Іванівна. – Немає там нічого страшного і складного. На курсах підвищення кваліфікації бібліотекарів колеги навчили користуватись комп'ютером, Інтернетом, використовувати в роботі різні редактори. Потім мої друзі – відвідувачі шкільної бібліотеки познайомили з програмою InShot, яка дозволяє монтувати відео прямо у смартфоні. Словом, хто хоче, той шукає можливість, кому байдуже – знайде відмовки. Працюю здебільшого вночі, коли ніхто не відволікає.

Після запашної чашки чаю моя співрозмовниця розговорилася, зізналася, що ніколи не планувала бути бібліотекарем, а хотіла стати вчителем біології чи філологом. Але не склалося. Було все банально: не вступила до інституту, потім рік відпрацювала піонервожатою у Голубнівській школі і у 1975 році прийшла працювати завідувачкою Друхівської бібліотеки. Тоді думала, що тимчасово, а фактично бібліотечній справі віддала 47 років. То була гарна простора читальня у приміщенні сільської ради, а після чергової реформи добре укомплектовану сільську бібліотеку «розірвали» надвоє: шкільну і сільську. І тепер вони туляться у малесеньких кімнаточках, де немає можливості навіть презентувати книжкові новинки, провести зустріч, приміром з письменником. Валентина Іванівна вранці йде працювати до школи, а після обіду - до Друхівської бібліотеки, яка знаходиться у приміщенні культурно-дозвілльєвого комплексу. - Відверто, душа болить, бібліотека стає все менше затребуваною, - бідкається Л. І. Баранчук. - Згадую свої шкільні роки, атмосферу, в яку поринала, ледь переступивши поріг кімнати з книжками. Довгі ряди, великі стелажі. А на них - старі потерті палітурки і яскраві, ошатні обкладинки, що дурманили запахом свіжої поліграфії. Там хотілося затриматися довше - доторкнутися до епох і часів, насолодитися радістю нових відкриттів. Вибрану книгу дбайливо клала в портфель і чимдуж бігла додому. А там читала, читала... Які тільки картини не виникали тоді в моїй уяві. Сьогодні інший час, інші діти. Довго засиджуються лише за смартфоном, звикли поспіхом гортати сторінки. Потрібну інформацію беруть з Інтернету, за необхідності "завантажують". Але яка від цього радість? Невже здатний той технічний монстр, що пожирає все і вся, замінити ні з чим не порівняне відчуття, які дарує книга? Втім, шкільна бібліотека - то особливий світ. Зазирніть туди на перерві - не замовкає галаслива метушня, гомін, сміх. Всі діти різні. Кожен має свої переваги. Найчастіше, не так просто зрозуміти, що дитині треба: хтось захоплюється пригодами, інший - поезією, а в когось книги не викликають жодного інтересу.

Скільки ж має знати бібліотекар, щоб зацікавити вибагливого читача? Схоже, це професія унікальна - у неї немає кордонів. Ця робота вже давно виходить за межі звичної бібліотечної. Сучасні бібліотекарі не просто видають книги та рекомендують літературу, вони проводять заняття з дітьми, оформляють виставки, організовують засідання літературних клубів, зустрічаються з письменниками, запускають відеоролики і збирають, а потім оцифровують спогади старожилів та світлини минулого. Вони - душа і хранительки народної пам'яті сільських читальних інстанцій. І Людмила Іванівна тому живий приклад, адже впродовж чотирьох десятиліть вона досліджує життєпис свого населеного пункту, а на основі спогадів старожилів та архівних документів підготувала чималу кількість краєзнавчих публікацій для часопису «Надслучанський вісник», радіопрограм для слухачів «ТРК Березне», її

матеріали стали основою сюжету для регіонального телебачення під назвою «Так було».

- Краєзнавство мене цікавило завжди. Свого часу мені дуже поталанило з колегою. Одного дня на порозі Друхівської сільської читальні з'явився серйозний і відповідальний хлопчина, який після школи теж не вступив до омріяного ВУЗу і просився на роботу до бібліотеки. Це був Микола Олександрович Люшин. Нині - дуже поважна люди на, має ступінь кандидата наук, працює у Інституті педагогіки (м. Київ), - продовжує розмову моя співбесідниця. - Так от, краєзнавством він дуже зацікавився, запропонував на писати історію села. Ми дуже гарно працювали: збирали архівні фотографії, записували спогади старожилів, шкода, що тоді не було такої техніки, як тепер. Словом, далі Микола пішов до армії, вступив до омріяного вузу і піднімався кар'єрною драбиною. А я продовжувала розвивати та примножувати нашу спільну справу. Останнім часом серед населення дуже посилюється інтерес до пізнання історії рідного краю, традицій, обрядів тощо. В мене виникла ідея оцифрувати неопубліковані краєзнавчі документи та фотоматеріали, які будуть доступними для дітей, молоді, освітян, дослідників, науковців в будь-який час. Бібліотекарка ініціювала проект "Думаємо про майбутнє - робимо сьогодні", в рамках якого волонтерами було зібрано відомості цікавих родинних історій друхівчан, сотні ексклюзивних раритетних фотографій. Завдяки грантовим коштам пані Людмилі вдалося оцифрувати понад сто цифрових копій світлин, провести акції «Золото рідного села» та «Срібло рідного села» з метою виявлення успішних сімейних пар, які прожили в шлюбі 50 і 25 років, створити віртуальний музей «Обереги мого села» та презентувати через сторінку бібліотеки в соціальній мережі Фейсбук.

Я вражена працелюбністю цієї світлої жінки і розумію, що Друхівська публічно-шкільна бібліотека за нею сумуватиме, але підсвідомо розумію, що вона мусить виконати ще одну місію, яка потребує терпіння та часу - опрацювання усіх архівних матеріалів, які вже стали історією та припадають пилом у бібліотечних фондах.

На прощання універсальний бібліотекар додала люблю свою роботу, але треба дати можливість й іншим попрацювати, а я маю чим зайнятися на пенсії

Думаю, що ми ще зустрінемося і неодмінно про це напишемо.

Юлія ІВАНЮК.